

ZARZĄDZANIE ZINTEGROWANE

wprowadzenie

Zintegrowane Systemy zarządzania

Agenda

1. Idea zarządzania zintegrowanym przedsiębiorstwem – w poszukiwaniu źródeł
2. Teoria systemów - L. von Bertalanffy
3. Zintegrowane systemy zarządzania (ZSZ)
4. Koncepcja kosztów łącznych
5. Metoda łańcucha wartości M. E. Portera
6. Refleksja strategiczna (Kaplan-Norton)
7. Perspektywa procesowa / BPMN / EPC / Flow Charts
8. Standaryzacja zarządzania (systemy jakościowe – ISO/Kaizen)
9. Informatyzacja zarządzania – systemy MPMS/ERP/CIM

1. Idea zarządzania zintegrowanego przedsiębiorstwem

– w poszukiwaniu źródeł

Definicje...

ZARZĄDZANIE?

- ✓ Zapewnienie postulatu sprawnościowego – działaj **efektywnie** i **skutecznie**.
- ✓ Koordynowanie działań w **obszarach funkcjonalnych** przedsiębiorstwa.
- ✓ Funkcje **planowania**, **organizowania**, **motywowania** i **kontrolowania**.
- ✓ Proces **rozwiązywania problemów decyzyjnych** w ramach realizacji zdefiniowanych zadań, np. projektu IT.
- ✓ Proces **analizowania**, **diagnozowania** i **doskonalenia** ludzkich działań o wielorakim charakterze.
- ✓ Proces definiowania **strategii**, projektowania i wdrażania **modelu biznesowego**, realizacji działań **operacyjnych** i ich **oceny**.
- ✓ Implementacja **metod i technik zarządzania** (w tym narzędzi IT).

ZARZĄDZANIE?

W **prakseologii**

(nauka o sprawnym działaniu)

określamy zarządzanie jako działanie umożliwiające człowiekowi gospodarowanie zgodnie z **zasadą efektywności i skuteczności**.

Zasada racjonalności ekonomicznej!

ZARZĄDZANIE?

M.P. Follet stwierdza, że istotą zarządzania jest to, że:

Menedżerowie osiągają **cele organizacji**
powodując wykonanie potrzebnych zadań
przez innych, nie zaś drogą wykonania ich
przez nich samych^[1].

ZARZĄDZANIE?

Zarządzanie jest to **sztuka** wytworzenia towarów i usług z pomocą zasobów ludzkich i materialnych^[1].

Henry M. Boettinger: *zarządzanie jest sztuką, „porządkowaniem chaosu”.* Według niego, malarstwo czy poezja (albo jakakolwiek inna dziedzina sztuki i literatury) wymaga trzech składników: wizji artysty, znajomości rzemiosła, skutecznego komunikowania się. Pod tymi względami zarządzanie jest sztuką, gdyż wymaga tych samych składników^[2].

[1] M. Archer (1982), op. cit., s. 450.

[2] J. A.F. Stoner, Ch. Wankel (1996), op. cit, s. 39.

ZARZĄDZANIE?

Innym wyznacznikiem istoty zarządzania jest umiejętność tworzenia tzw. **wartości dodanej**.

To co stanowi o istocie pojęcia „zarządzanie biznesem” jest to *działalność tworząca wartość dodaną, zysk. Inaczej, różne przejawy ludzkiej działalności w społeczeństwie wytwarzałyby znacznie mniej niż to co uzyskujemy obecnie*^[1].

ZARZĄDZANIE?

Zarządzanie - wędrówkę przez
chaos... *[Kozmiński]*

lub raczej procesem
porządkowania
chaosu... *[Kuc]*

ZARZĄDZANIE?

- Panowaniem nad **różnorodnością** i przekształcaniem potencjalnego **konfliktu** we współpracę [Kozłowski],
- **Dyrygowanie** wielkimi orkiestrami symfonicznymi [Deming],
- **Inspirowaniem** i wzbudzaniem **zaufania** [Waters],
zapewnieniem satysfakcji [Levitt],
- Dostarczeniem **jakości** [Feigenbaum].

ZARZĄDZANIE? - podsumowanie

Zarządzanie organizacją stanowi proces decyzyjny występujący zawsze w warunkach **pewności, ryzyka i niepewności**.

Zarządzanie

=

**procesem podejmowania decyzji
w warunkach pewności, ryzyka i niepewności**

**w celu realizacji założeń strategicznych
przedsiębiorstwa (efektywnie i skutecznie)**

**poprzez funkcje planowania, organizowania,
przewodzenia i kontrolowania.**

2. Teoria systemów

Teoria systemów

Ogólna charakterystyka:

- ✓ Za twórcę teorii systemów uznaje się L. von Bertalanffy'ego. W 1954 roku Bertalanffy założył Society for General Systems Theory.
- ✓ System (gr. Σύστημα; systema) – rzecz złożona.
- ✓ **Całościowe tłumaczenie** funkcjonowanie organizmów żywych, społeczeństw i urządzeń/systemów sztucznych.
- ✓ Jakikolwiek obiekt fizyczny lub abstrakcyjny, w którym można wyróżnić jakieś wzajemnie powiązane dla obserwatora elementy.
- ✓ **Organizacja systemu to jego struktura w formie sieci relacji między elementami oraz własności tych relacji.**

Teoria systemów

SYSTEM [Ackoff]:

Zestaw składników, między którymi zachodzą wzajemne stosunki i gdzie każdy składnik połączony jest z każdym innym bezpośrednio lub pośrednio.

Teoria systemów

SYSTEM [Zieleniewski]:

Całość, złożoną z części i rozpatrywaną ze względu na zachodzące między nimi relacje wyrażające jakieś (jakikolwiek) uporządkowanie.

Teoria systemów

SYSTEM [Senge]:

Skomplikowana całość złożona z wielu powiązanych ze sobą podsystemów i elementów i **wchodzącą w relacje ze środowiskiem**, w którym się znajduje.

Teoria systemów

SYSTEM [Gasparski]:

Wyodrębniona część otaczającej nas rzeczywistości mająca pewną wewnętrzną strukturę, a więc składająca się z części uporządkowanych według ustalonych reguł określających ich wzajemne relacje.

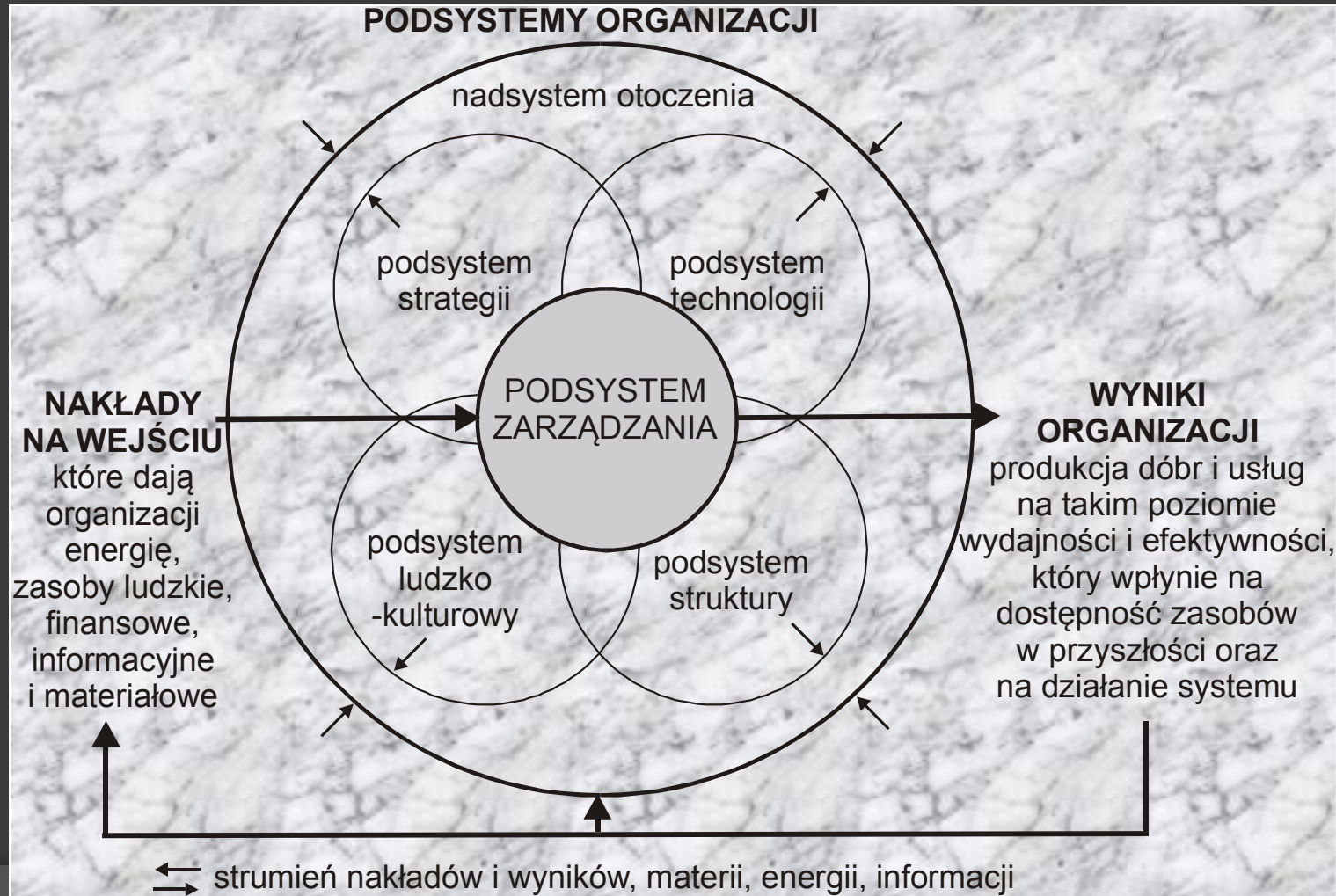
Teoria systemów

SYSTEM [Kieżun]:

Organizacja jest systemem celowym, którego sposób uporządkowania polega na tym, że poszczególne części współpracują się do powodzenia całości, a więc osiągnięcia celu całości.

Teoria systemów

Teoria systemów

Klasyfikacja systemów [Kieżun] a organizacja:

Systemy	Proste	Złożone	Szczególnie złożone
Deterministyczne (przewidywalność)	Zasuwa okienna Rozplanowanie warsztatów mechanicznych	Komputer, automatyzacja	System słoneczny
Probabilistyczne (przewidywalność)	Rzucanie monety, ruch meduzy, statyczna kontrola jakości	Zaopatrzenie materiałowe, odruch warunkowy, rentowność	Gospodarka narodowa, mózg, duże przedsiębiorstwo, administracja

Rodzaje systemów

- ✓ **system społeczny:**
MIKRO - organizacja (przedsiębiorstwo, **zarządzanie**),
MAKRO - system państwowy, system prawny
- ✓ **system informatyczny**, system operacyjny – informatyka
- ✓ **system autonomiczny** - Internet, cybernetyka
- ✓ system dedukcyjny – logika
- ✓ system liczbowy, dziesiętny, dwójkowy itp. – matematyka
- ✓ system metryczny – jednostki miar
- ✓ system nerwowy – anatomia
- ✓ system słoneczny, system planetarny, system heliocentryczny
- ✓ system filozoficzny- filozofia
- ✓ system polityczny
- ✓ system bankowy
- ✓ system radionawigacyjny

3. Zintegrowane systemy zarządzania

INTEGRACJA, integrowanie

- ✓ Proces polegający na scalaniu, tworzeniu całości z części lub włączanie danego elementu do całości [Hulek].
- ✓ Zespolenie i zharmonizowanie elementów danej zbiorowości.
- ✓ Scalenie + powiązanie.

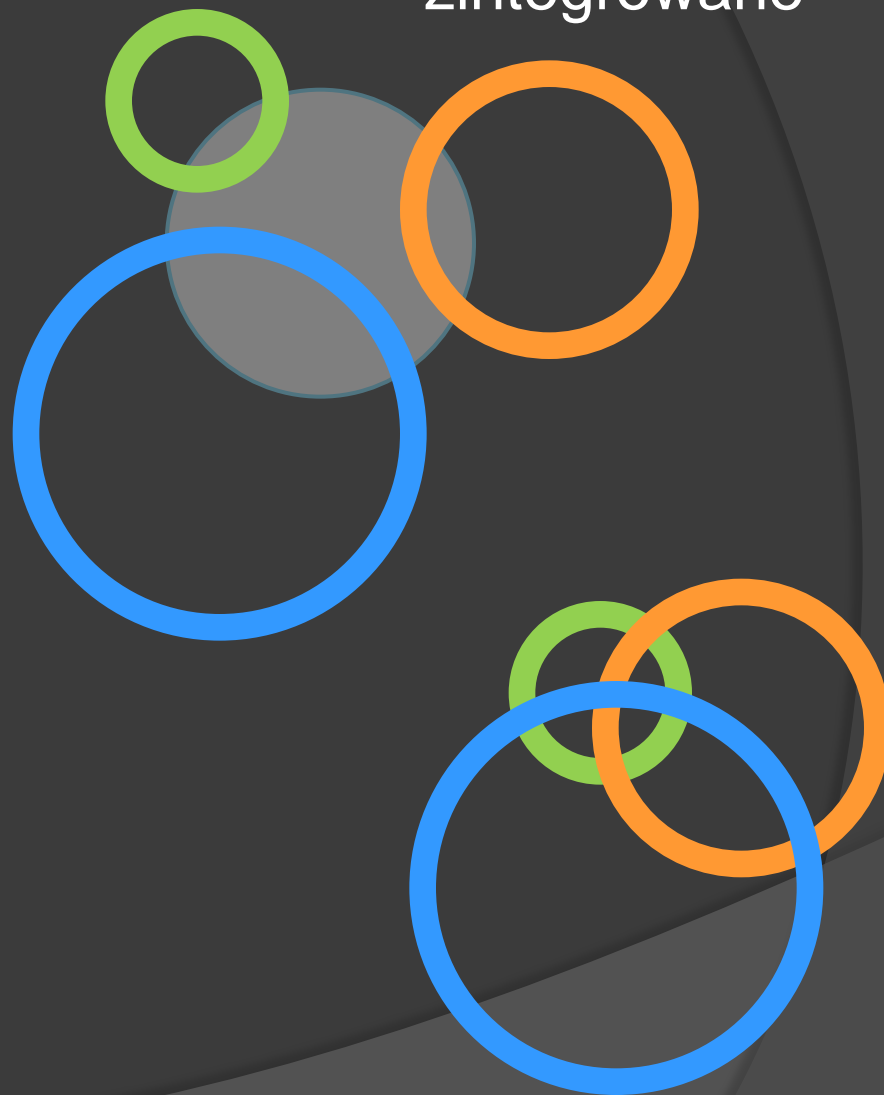

Modele integracji

Systemy
autonomiczne

Systemy
zintegrowane

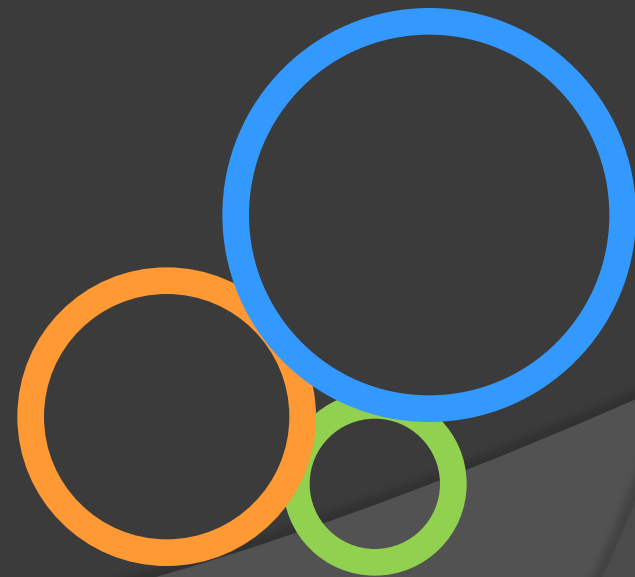

Modele integracji

System zintegrowany
z dominacją jednego

System zintegrowany
bez dominacji

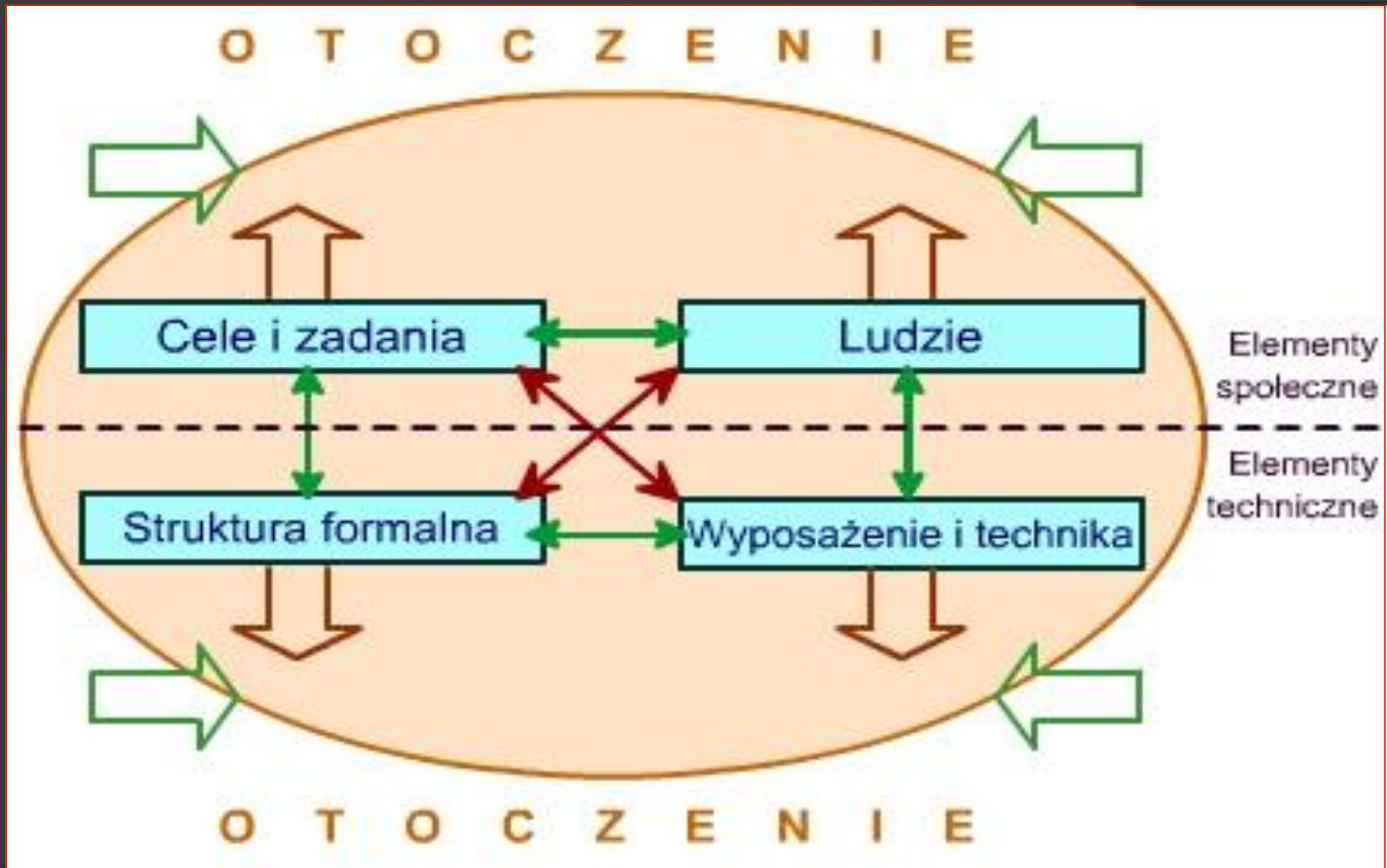
Myślenie SYSTEMOWE, zintegrowane w zarządzaniu [Senge]:

- ✓ **Postrzeganie całości** oraz rozpoznawanie wzorów i wzajemnych relacji części, które składają się na całość.
- ✓ Ale, **nie istnieje „one best way”** – jedno najlepsze rozwiązanie dla złożonych systemów o charakterze społecznym.

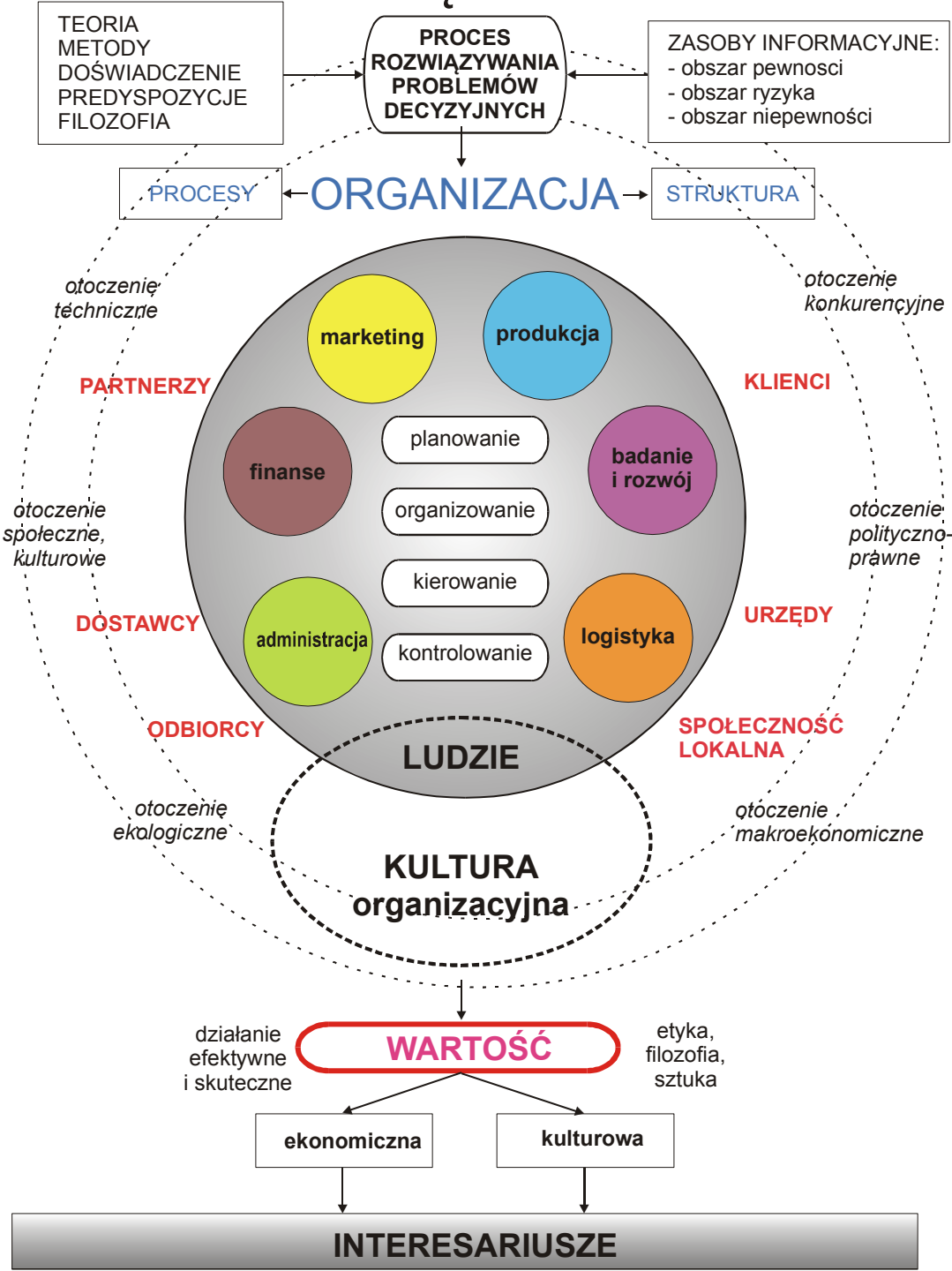
Myślenie SYSTEMOWE, zintegrowane w zarządzaniu [Senge]:

- ✓ Wielowymiarową rzeczywistość należy poznawać w wielowymiarowy sposób.
- ✓ Istnieje więcej niż jeden prawidłowy sposób patrzenia na złożone problemy.
- ✓ Jest dyscypliną widzenia całości. Jest to sztuka widzenia wzajemnych relacji, a nie oddzielnych obiektów, charakteru zmian w czasie, a nie statycznych zdjęć migawkowych.
- ✓ Uwrażliwia na subtelności wzajemnych powiązań, które nadają systemom ich unikalny charakter.

System zarządzania [Leavitt]:

**System:
Zarządzanie
zintegrowane**

[M. Krupa]

INTERESARIUSZE

Wartość
ekonomiczna

WARTOŚĆ

Wartość
autoteliczna

Zarządzanie
zintegrowane
[M. Krupa]

DOSTAWCY
SPOŁECZNOŚĆ
URZĘDY
MEDIA
ORG. CHARYT.

AKCJONARIUSZE
KLIENCI
PARTNERZY
PRACOWNICY
ZARZĄD

otoczenie
techniczne

otoczenie
konkurencyjne

otoczenie
polityczno-prawne

OTOCZENIE

otoczenie
makroekonomiczne

otoczenie
społeczno-kulturowe

otoczenie
ekologiczne

Perspektywa
systemowa

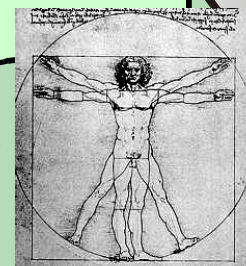
Perspektywa
kulturowa

Perspektywa
funkcyjna

Perspektywa
antropologiczna

MODEL
ZARZĄDZANIA
ZINTEGROWANEGO

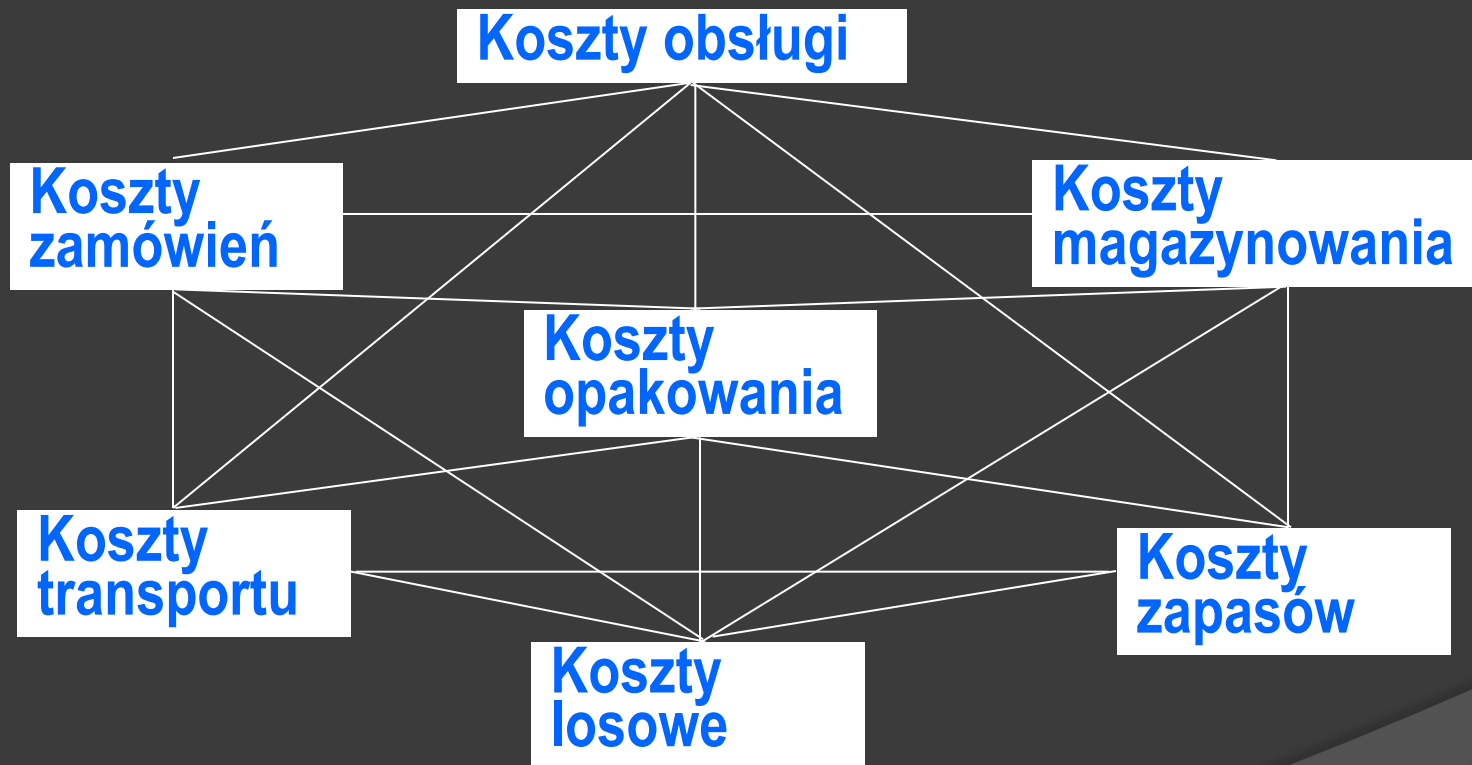

4. Koncepcja kosztów łącznych

Optymalizacja kosztów logistycznych

- struktura kosztów łącznych

Optymalizacja kosztów logistycznych

- konflikt kosztów

Minimalizacja kosztów w obszarze:

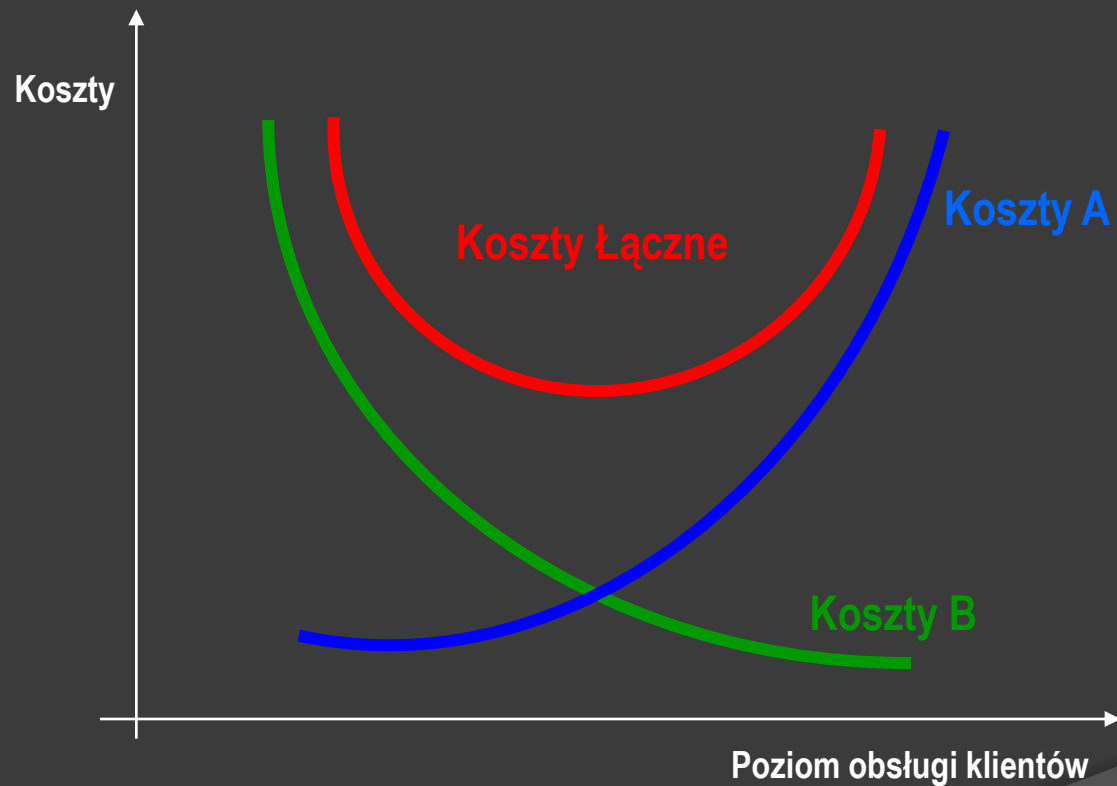
**K
O
S
Z
T
Y**
**Ł
Ą
C
Z
N
E**

Powoduje wzrost kosztów w:

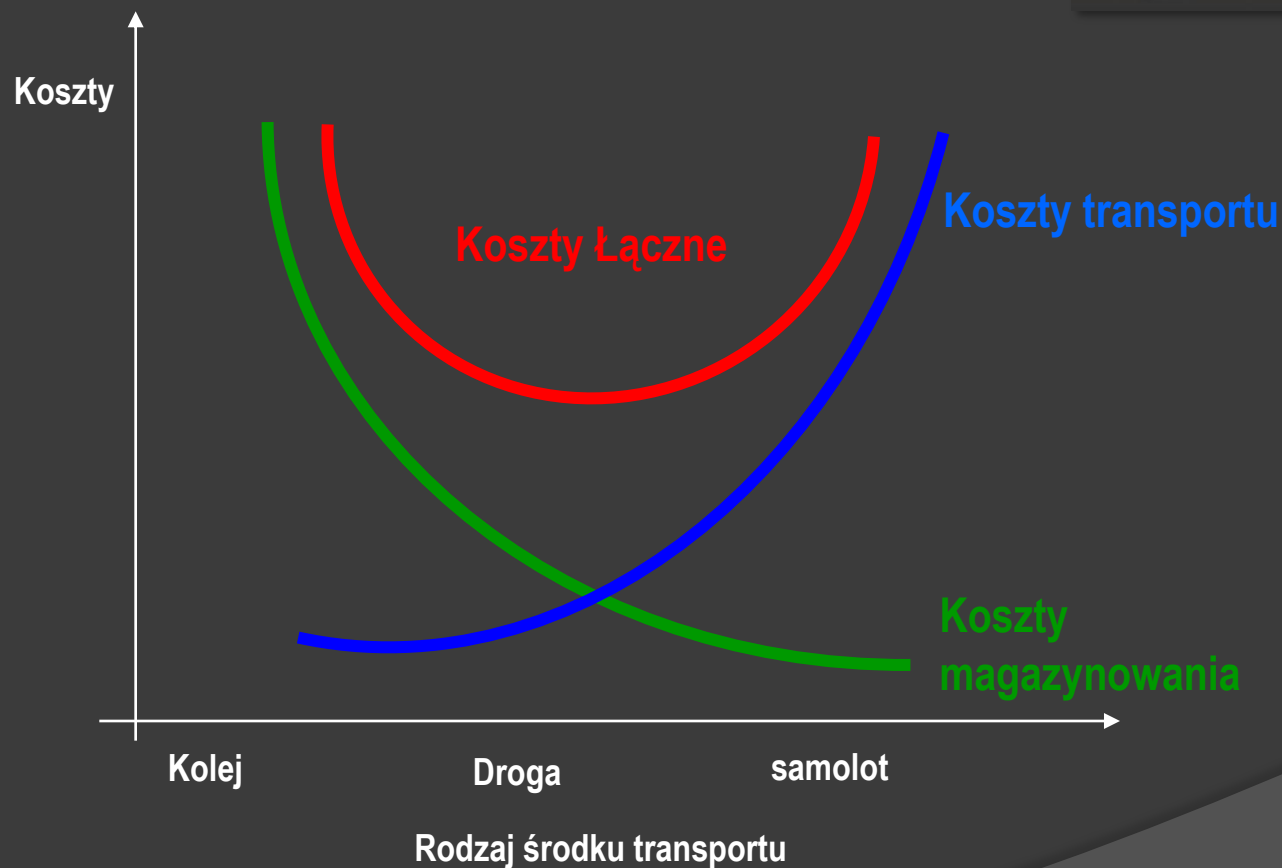
Optymalizacja kosztów logistycznych

- koszty łączne parametrów A i B

Optymalizacja kosztów logistycznych

- wybór środków transportu

5. Łańcuch wartości

Łańcuch wartości

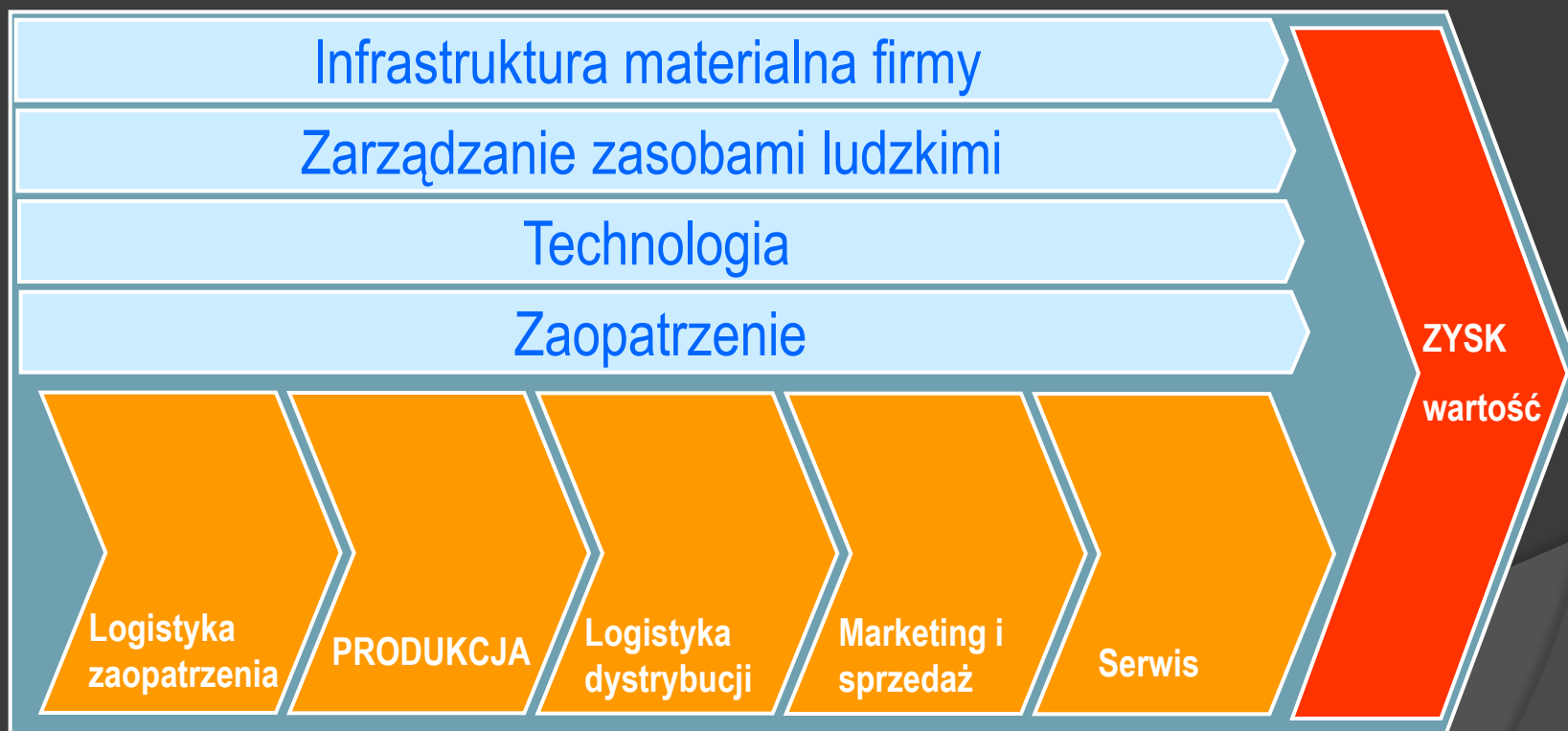
Metoda łańcucha wartości M. E. Portera

- ✓ Koncepcja opracowana przez M. E. Portera pod koniec lat siedemdziesiątych XX.
- ✓ Koncepcja Portera postuluje konieczność poznania i zrozumienia całego **zbioru relacji** między systemem zasobów organizacji a poziomem osiągania przez nią przewagi konkurencyjnej.
- ✓ **Łańcuch wartości**: analizując poszczególne ogniwa łańcucha dokonujemy dodawanie wartości produktu/ usługi.
- ✓ Wyróżniamy model **wewnętrzny** (funkcje podstawowe i pomocnicze) i **zewnątrzny** (łańcuch powiązań kooperacyjnych organizacji z jej partnerami biznesowymi)

Łańcuch wartości

Łańcuch logistyczny (wartości) Portera

ŁAŃCUCH DOSTAW

Klient

Dokonuje zakupu w supermarkecie. Może również zamówić towary z dostawą do domu przez telefon, pocztą lub za pośrednictwem internetu.

Sprzedawca

Zabiega o nowych klientów prowadząc kampanie reklamowe i poszerzając swoją ofertę. Artykuły przechodzące przez punkt sprzedaży są monitorowane z dokładnością do jednego produktu. System rejestruje informacje o wielkości i rodzaju sprzedaży.

Dystrybutor

Optymalizuje zaopatrzenie obsługiwanych przez siebie punktów sprzedaży. Zbiera i analizuje w systemie informacje o wielkości sprzedaży i bieżącym poziomie zapasu w sklepach. W przypadku wykrycia niedoboru natychmiast dokonuje czynności mających na celu jego uzupełnienie. Obejmują one planowanie terminów i wielkości dostaw, rodzaju asortymentu oraz organizację transportu. W przypadku braku produktu w kanale dystrybucyjnym poszukuje producenta z wolnymi zdolnościami produkcyjnymi.

Producent

Planuje i nadzoruje wykorzystanie zdolności produkcyjnych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom klientów konfiguruje produkty i zapewnia ich jakość.

Dostawca

Dbą o jakość oraz zapewnia dostępność surowców i półproduktów dla producenta.

WSPOMAGANIE INFORMATYCZNE

SAP

Obszar produkcji i zaopatrzenia

**SAP
Logistics
Execution
System**

Planowanie
i harmonogramowanie

Zarządzanie procesem
technologicznym

Wykonanie produkcji

Zarządzanie zasobami
produkcyjnymi

Zarządzanie jakością

Ocena dostawcy

Wybór źródła dostawy

Zarządzanie zamówieniami

**SAP
Advanced
Planner &
Optimizer**

**SAP
Business To
Business**

**SAP
Business
Information
Warehouse**

Obszar procesów pomocniczych

Zarządzanie strategiczne

Rachunkowość zarządcza

Rachunkowość finansowa

Wspomaganie decyzji,
hurtownia danych

Zarządzanie
kadrami

Zarządzanie
zapasami

Dyspozycje
finansowe

Zarządzanie
majątkiem
trwałym

Zarządzanie
nieruchomościami

Planowanie
asortymentu

Baza
asortymentu

Zarządzanie
cenami

Katalogi

Wyszukiwanie
i kontrola dostępności

**SAP
Strategic
Enterprise
Management**

**Management
Cockpit**

6. Refleksja strategiczna

Strategiczna karta wyników

Związki przyczynowo- skutkowe:

Jeżeli zwiększymy ilość i jakość szkoleń to...

Pracownicy będą posiadali większą wiedzę na temat naszej oferty.

Jeżeli pracownicy będą więcej wiedzieli o produktach to...

Zwiększą oni swoją efektywność sprzedawania.

Jeżeli zwiększy się efektywność to...

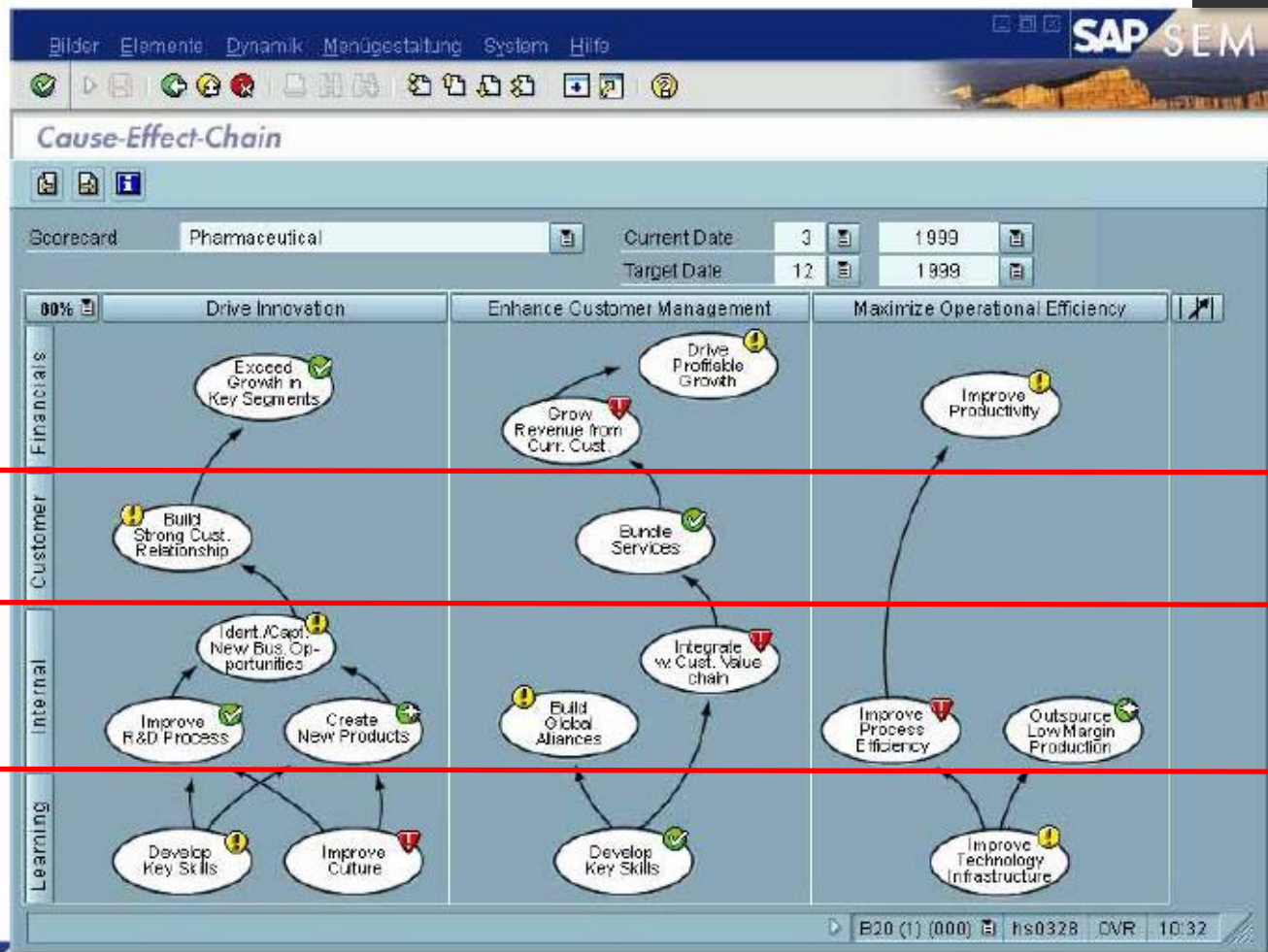
1) Zwiększy się sprzedaż oraz 2) zmniejszą się koszty operacyjne.

Jeżeli zwiększy się sprzedaż i zmniejszą się koszty to...

Zwiększy się RENTOWNOŚĆ! oraz.... satysfakcja

Balanced Scorecard Screens: Cause-Effect-Chain mySAP

Balanced Scorecard Screens: Analysis

Bilder Elemente Dynamik Manügestaltung System Hilfe

SAP

POI

Current Date: 6/1 999 Target Date: 12/1 999

Perspective / Objective / Measure	Actual	Plan	Forecast	Target	Owner
FINANCIAL PERSPECTIVE					
✓ Drive Profitable Growth					
✓ Profit (\$)	XX	XX	XX	XX	XX
✓ EVA (\$)	XX	XX	XX	XX	XX
⚠ Exceed Growth in Key Segments					
⚠ Revenue Growth vs. Segment Average	XX	XX	XX	XX	XX
✓ Profit % vs. Segment Average	XX	XX	XX	XX	XX
⚠ Grow Revenue from Current Customers					
⚠ Revenue from Current Customers	XX	XX	XX	XX	XX
✓ Improve Productivity					
✓ Expenses total	XX	XX	XX	XX	XX
CUSTOMER PERSPECTIVE					
⚠ Build Stronger Customer Relationship					
✓ Bundle Services					
INTERNAL PERSPECTIVE					
⚠ Identify & Capture New Business Opportuni					
✓ Improve R & D Process					
✓ Create New Products					
⚠ Integrate with Customer Value Chain					
LEARNING & GROWTH PERSPECTIVE					
✓ Develop Key Skills					
⚠ Improve Culture					
⚠ Improve Technology Infrastructure					

B20 (1) (000) | hs0328 | DVR | 10:32

7. Perspektywa procesowa vs funkcjonalna

Funkcjonalność

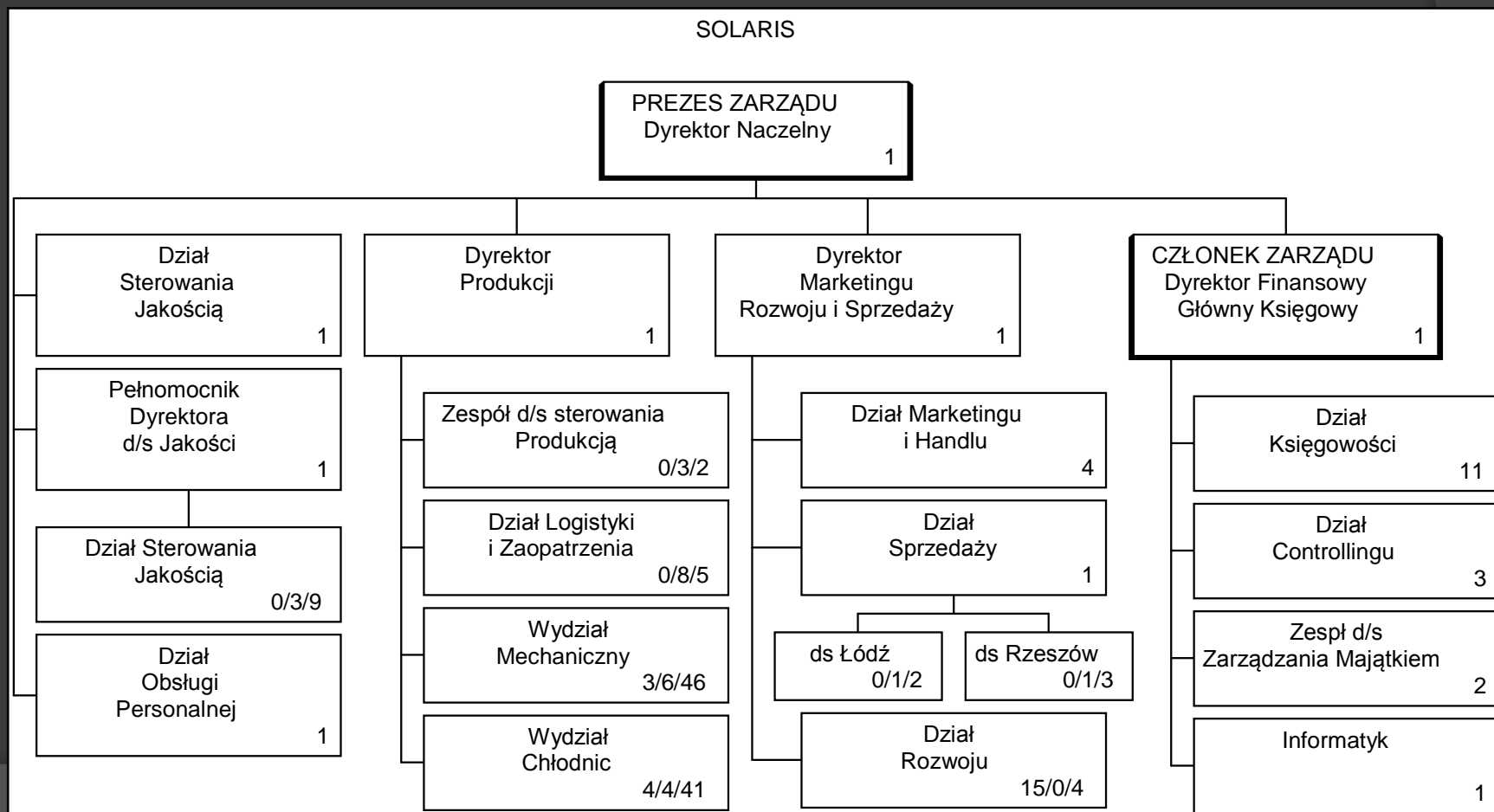
ZARZĄDZANIE – perspektywa funkcjonalna

- ✓ Historycznie, uporządkowanie struktury organizacyjnej przebiegało według klucza funkcjonalnego, tj. podział na pion (obszar) produkcji, zaopatrzenia, zbytu, logistyki, administracji, kadr itd.
- ✓ Każdy obszar realizuje specyficzne (funkcjonalne) cele w oparciu o posiadane zasoby, niezależnie od innych obszarów funkcjonalnych.
- ✓ Kluczowa wada: brak integracji interfunkcjonalnej.

Funkcjonalność

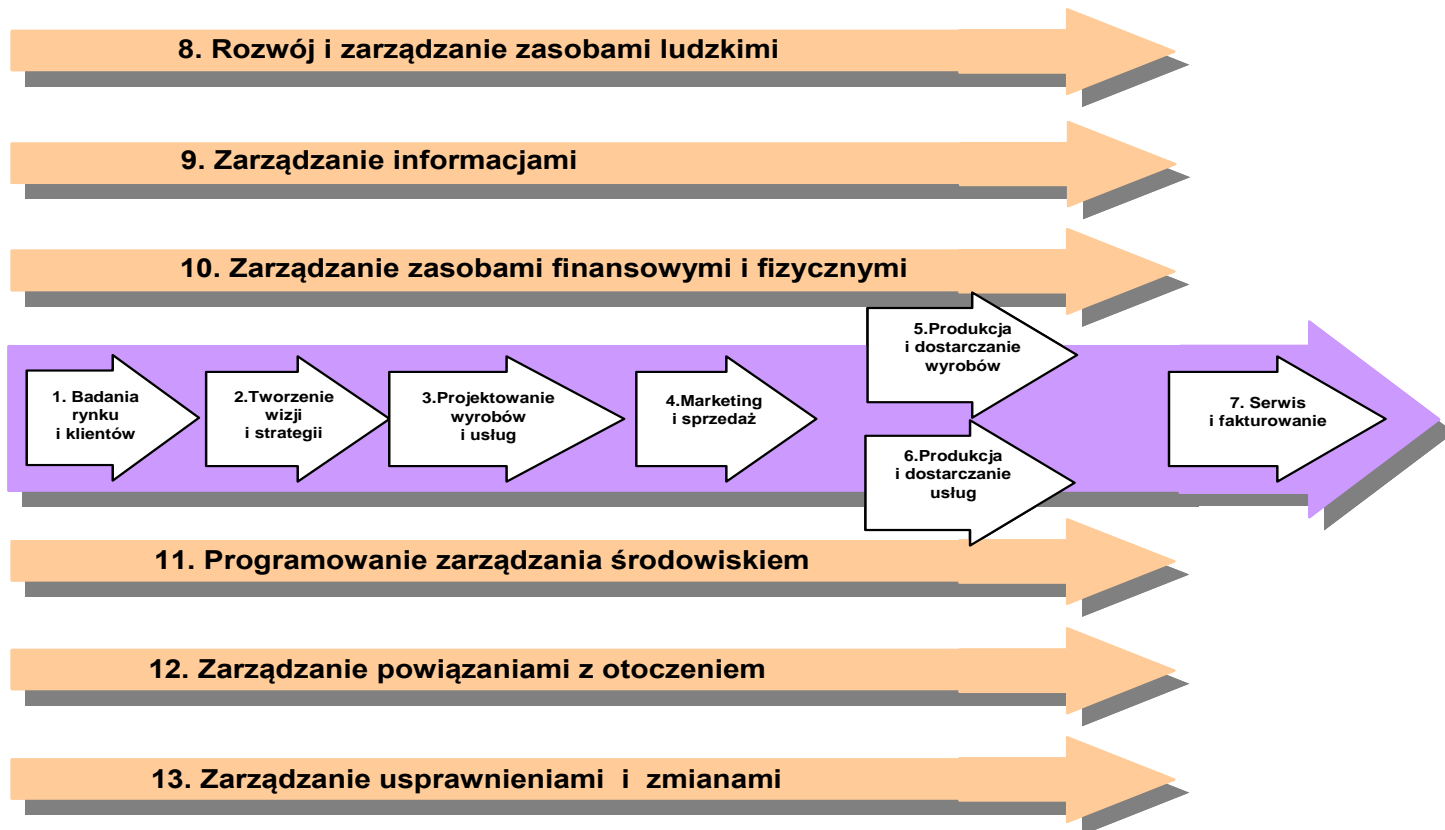
Schemat funkcjonalnej struktury organizacyjnej

Procesowość

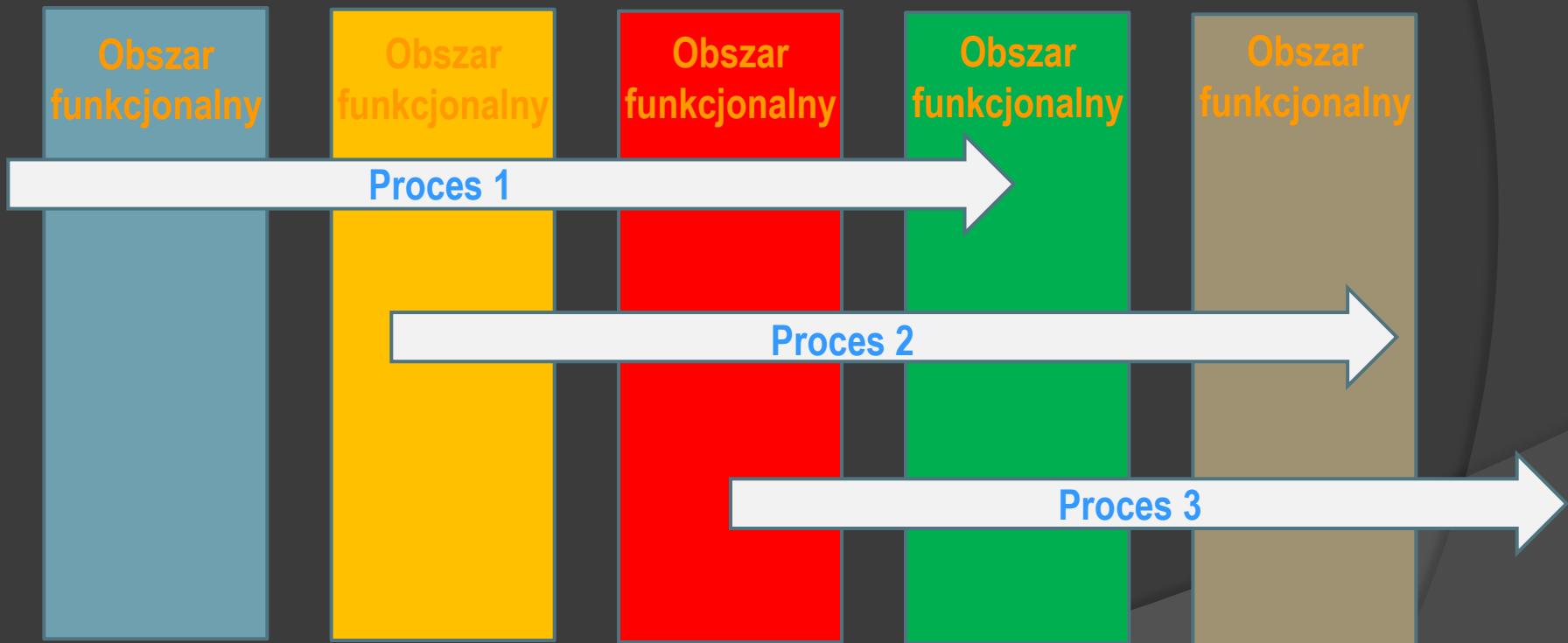
Uniwersalna architektura procesów

Integracja procesowa

Zintegrowany proces zarządzania (ZPZ)

Integracja procesowa

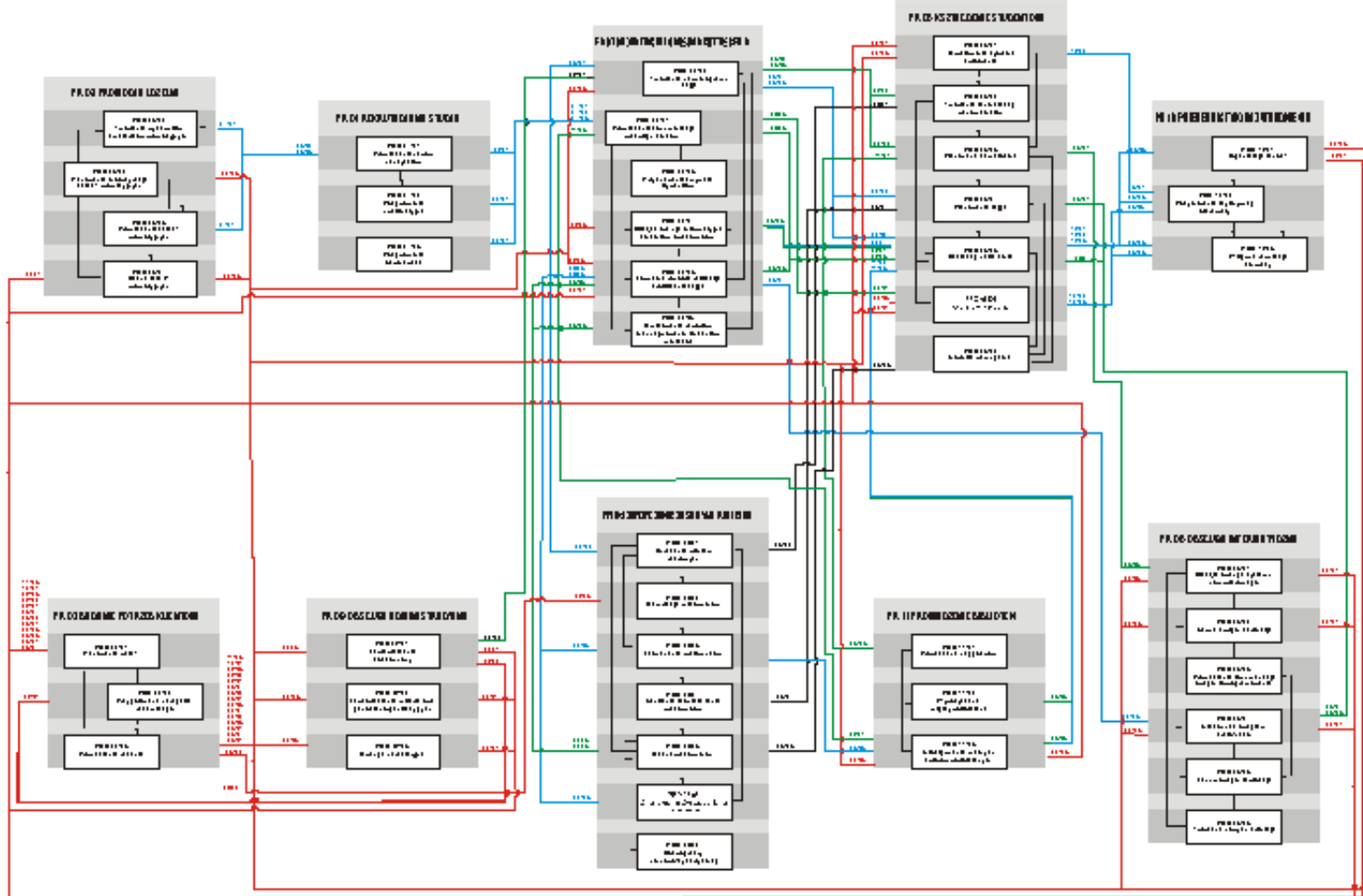

Zintegrowany proces zarządzania (ZPZ)

- ✓ Zintegrowany proces (system) zarządzania (ZPZ) traktuje przedsiębiorstwo jako **CAŁOŚĆ**, a nie jako zbiór różnych funkcji (wydziałów, działów)
- ✓ ZPZ stanowi nowy sposób „organizowania” jego przyszłości przy użyciu pojęcia **systemu** oraz społecznych właściwości i relacji^[1].

[1] J. Penc, *Strategie zarządzania*, Placet, Warszawa 1995, s. 187-188.

Integracja procesowa

8. Standaryzacja zarządzania

Zintegrowane systemy zarządzania jakością

System zarządzania jakością:

- ✓ (Kompleksowy/ zintegrowany) System zarządzania organizacją i jej nadzorowania w odniesieniu do jakości [Hamrol].
- ✓ Model biznesowy (opracowany zgodnie z afirmowaną filozofią zarządzania), **wzorzec**, STANDARD, metoda (sposób) **zarządzania całą organizacją** (holizm) oparty na paradygmacie **permanentnego doskonalenia** [Krupa].

Zintegrowane systemy zarządzania jakością

System zarządzania jakością:

- ✓ TQM
- ✓ ISO
- ✓ KAIZEN
- ✓ Systemy autonomiczne (WCW / ACE)

Zintegrowane systemy zarządzania jakością

Założenia ZSZJ:

- ✓ Wypracowanie wzorca / standardu (branżowego, krajowego, międzynarodowego);
- ✓ Szybka i stosunkowo tania implementacja standardu;
- ✓ Możliwość parametryzacji i oceny- doskonalenia;
- ✓ Certyfikacja - wizerunek firmy / gwarancja jakości.

9. Informatyzacja zarządzania

Biznes a IT

ZINTEGROWANY SYSTEM INFORMATYCZNY (ZSI)

Wielopoziomowa (interfunkcjonalna) struktura, która pozwala użytkownikowi danego

systemu komputerowego (IT)

na transformowanie określonych informacji wejścia na
pożądane informacje wyjścia

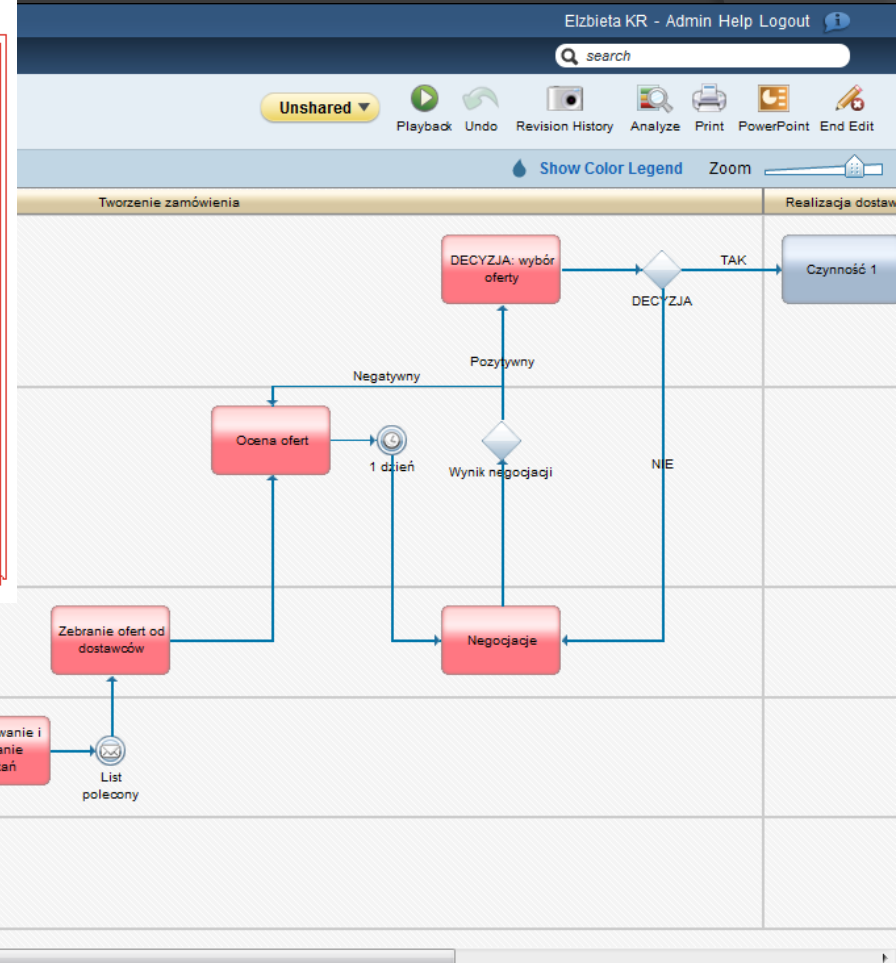
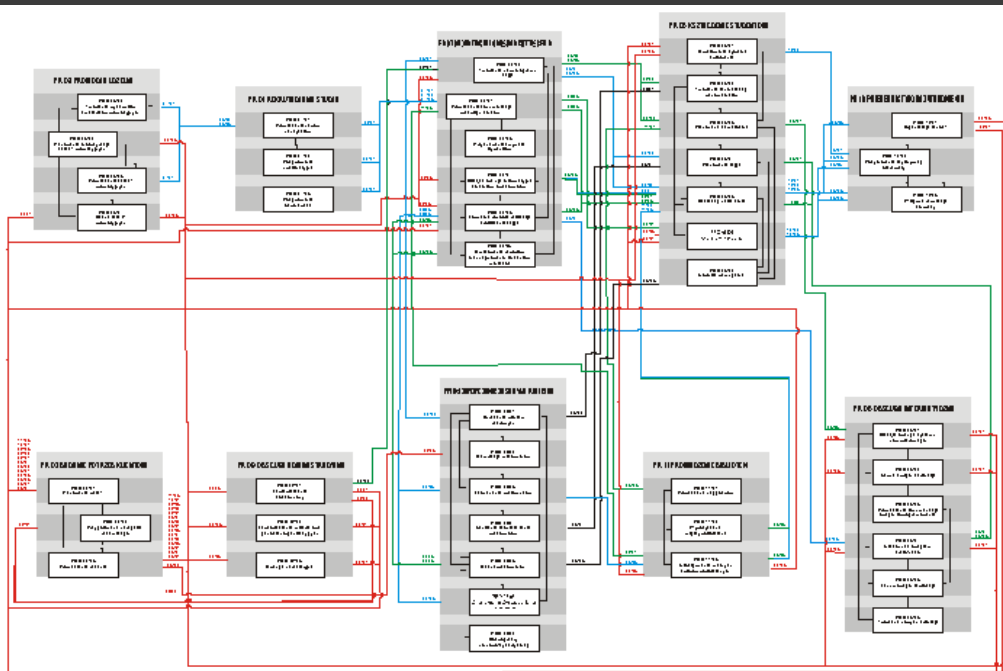
za pomocą odpowiednich procedur i modelu
opisanych **językiem algorytmów**.

Klasy systemów zintegrowanych (IMS)

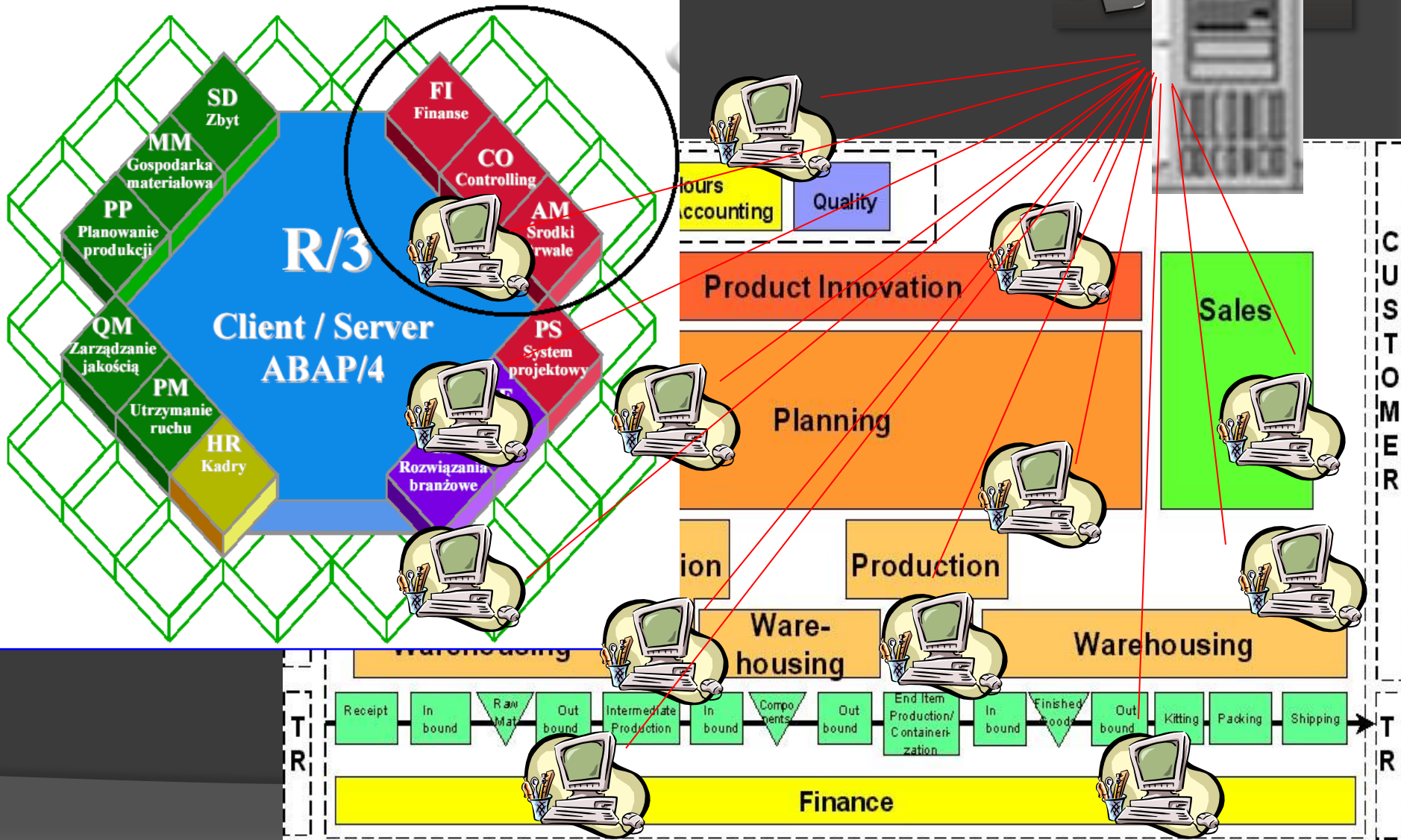

- ✓ **BPMS** (Business Process Management Systems)
- ✓ **MRP / ERP** (Enterprise Resource Planning)
- ✓ **CIM** (Computer Integrated Manufacturing)
- ✓ **SMAS** (Simulation Modeling and Analysis Systems)
- ✓ **BI** (Business Intelligence)

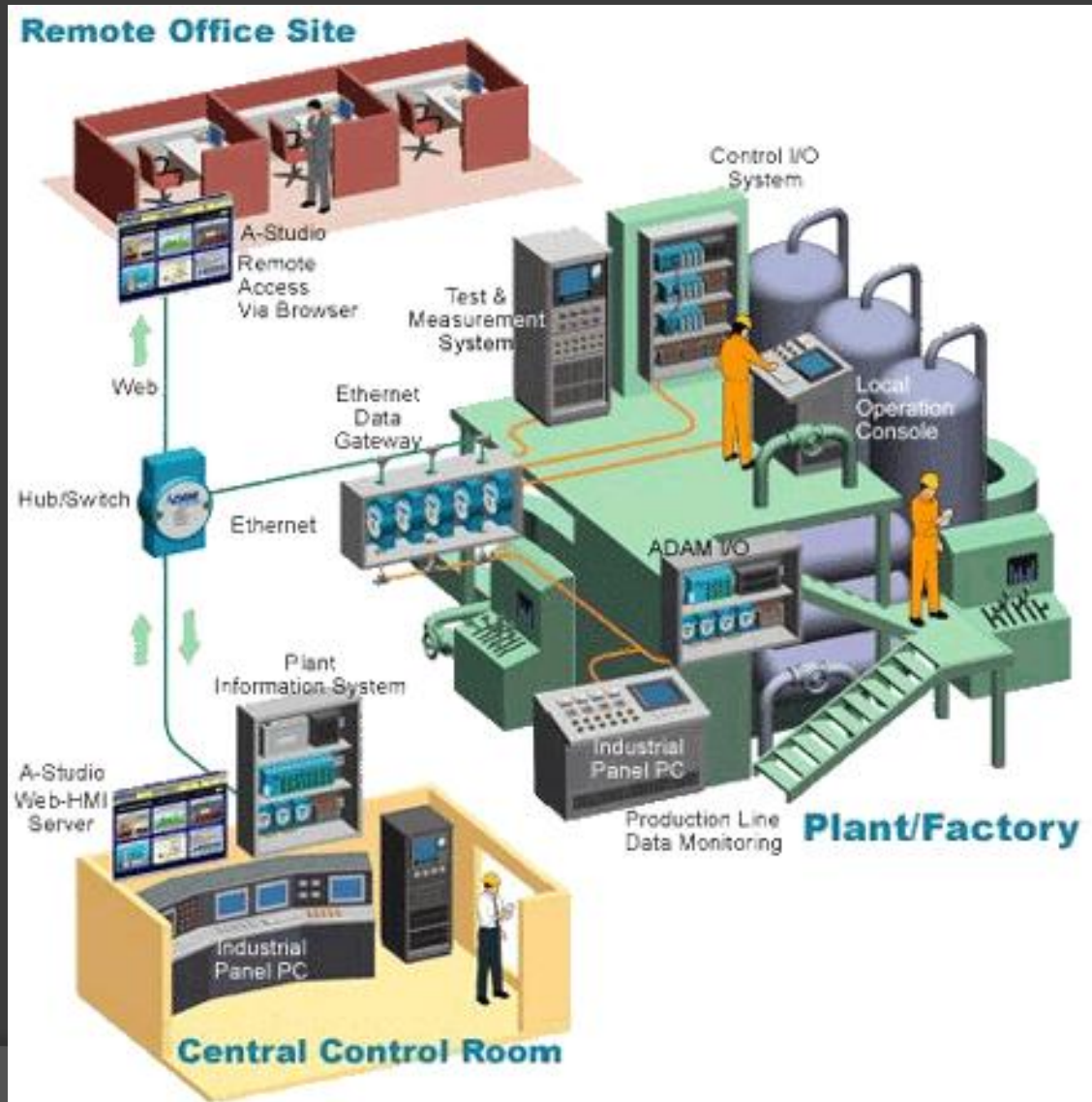
Systemy klasy BPMS

Systemy klasy MRP/ERP

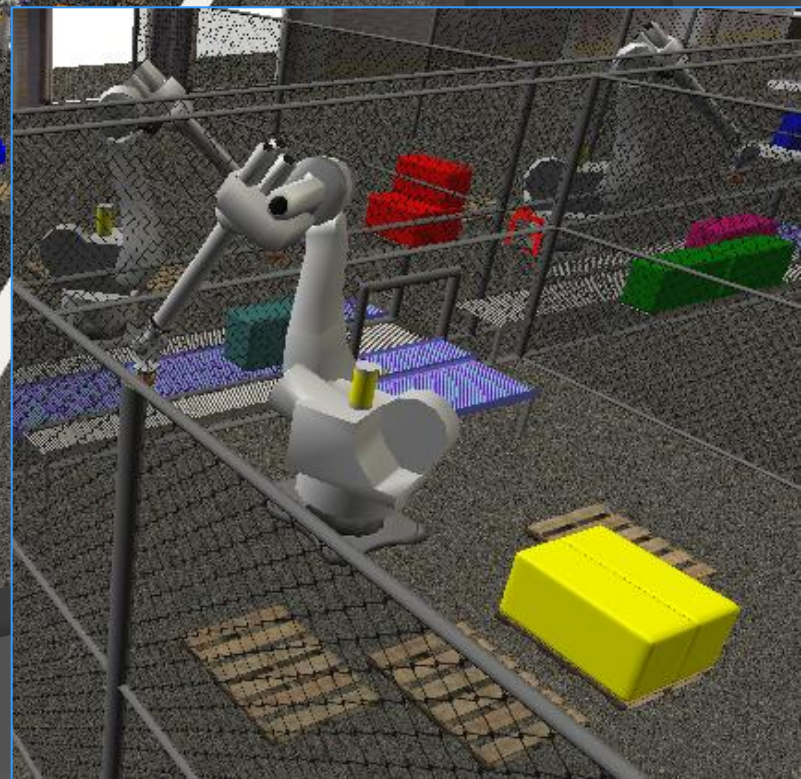
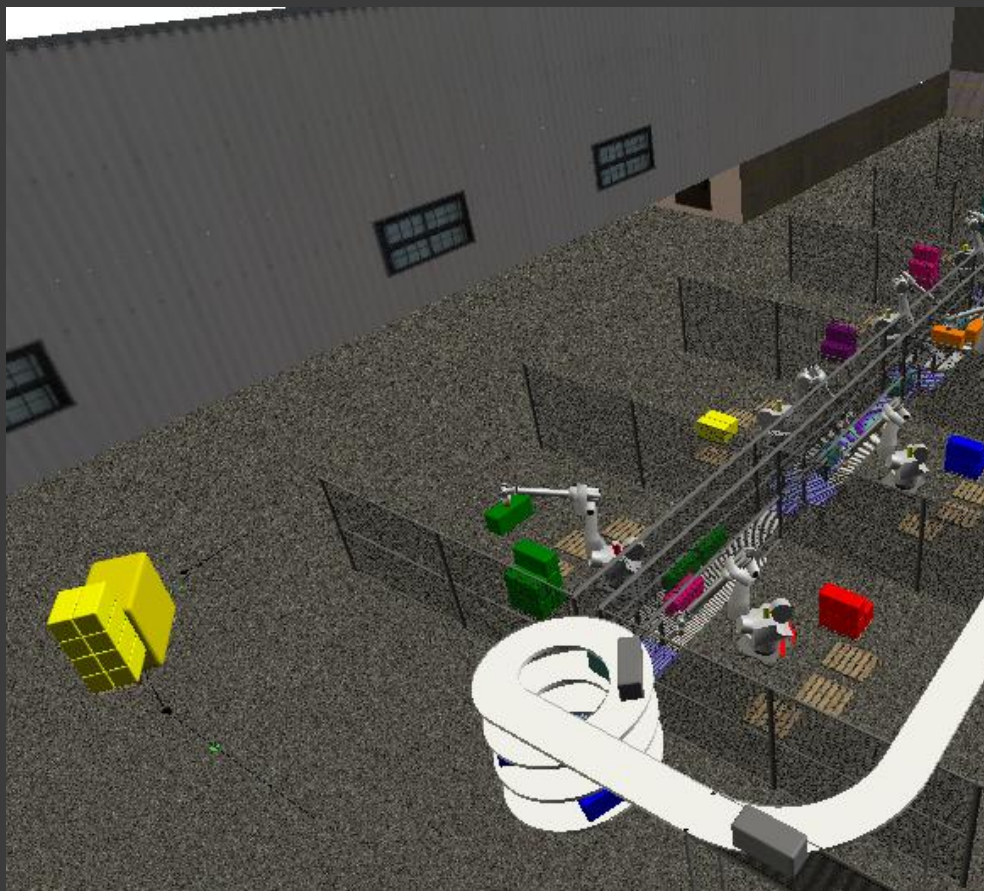

Systemy klasy CIM

Systemy klasy SMAS

Systemy klasy BI

Informatyzacja zarządzania

– statystyki ERP

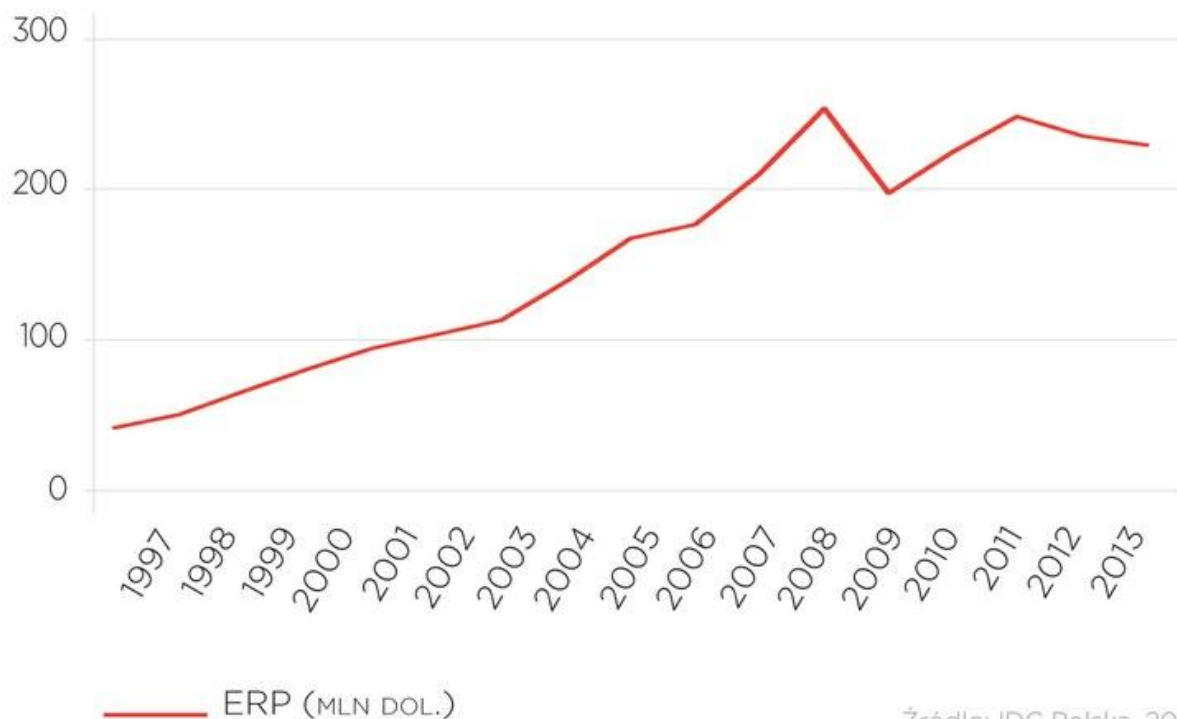

- Skala oraz dynamika inwestycji w IT w biznesie jest olbrzymia.
- Światowy rynek systemów ERP szacowany jest obecnie na ok. **24,6 miliarda** dolarów (dane za rok 2012 - GARTNER);
- Polski rynek ERP – sprzedaż na poziomie **240 milionów** dolarów (2% europejskiego rynku).
- Wzrost sprzedaży na poziomie **3,5%** w okresie czterech kolejnych lat.

Rynek ERP w Polsce - analiza dynamiki

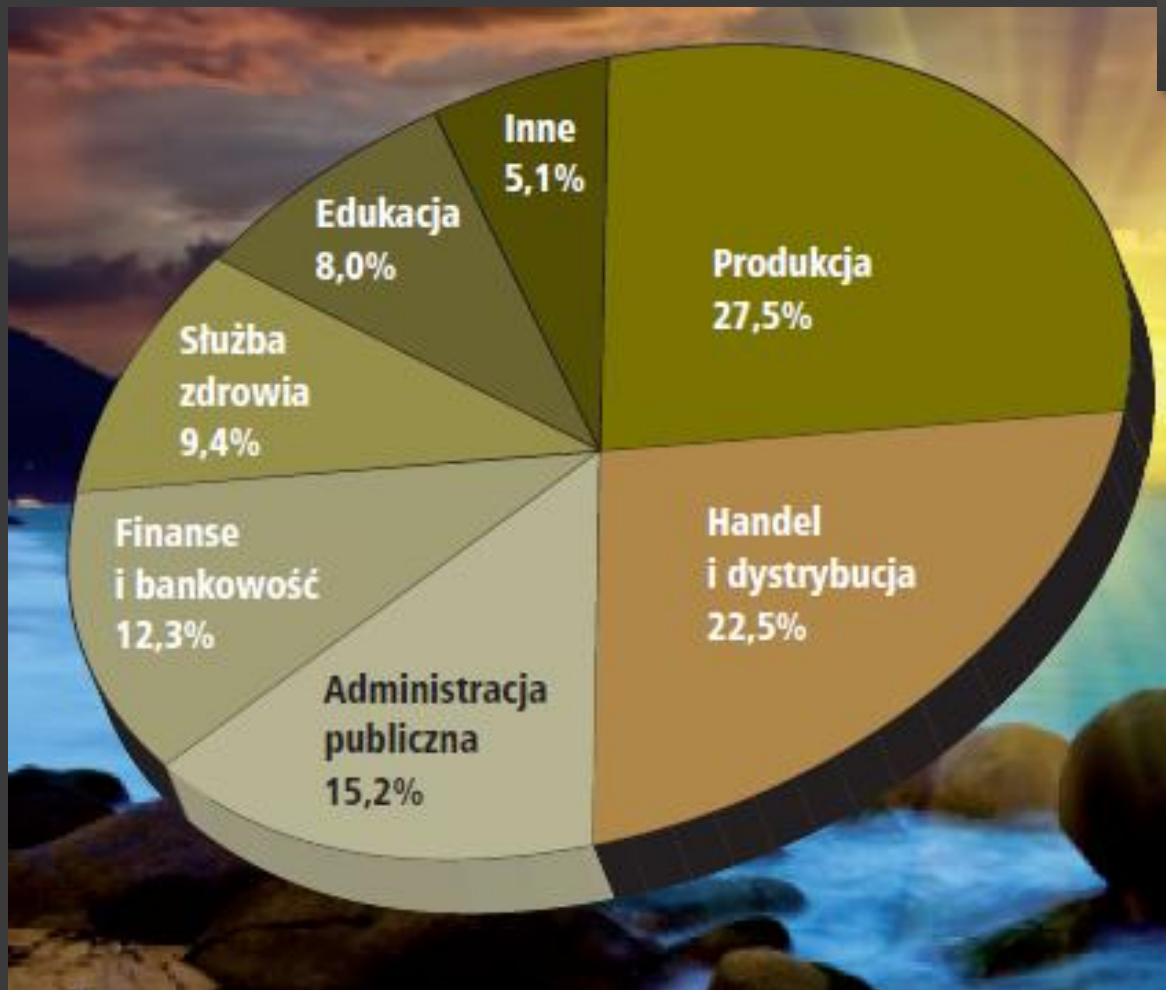

RYNEK ERP W POLSCE, 1997-2013

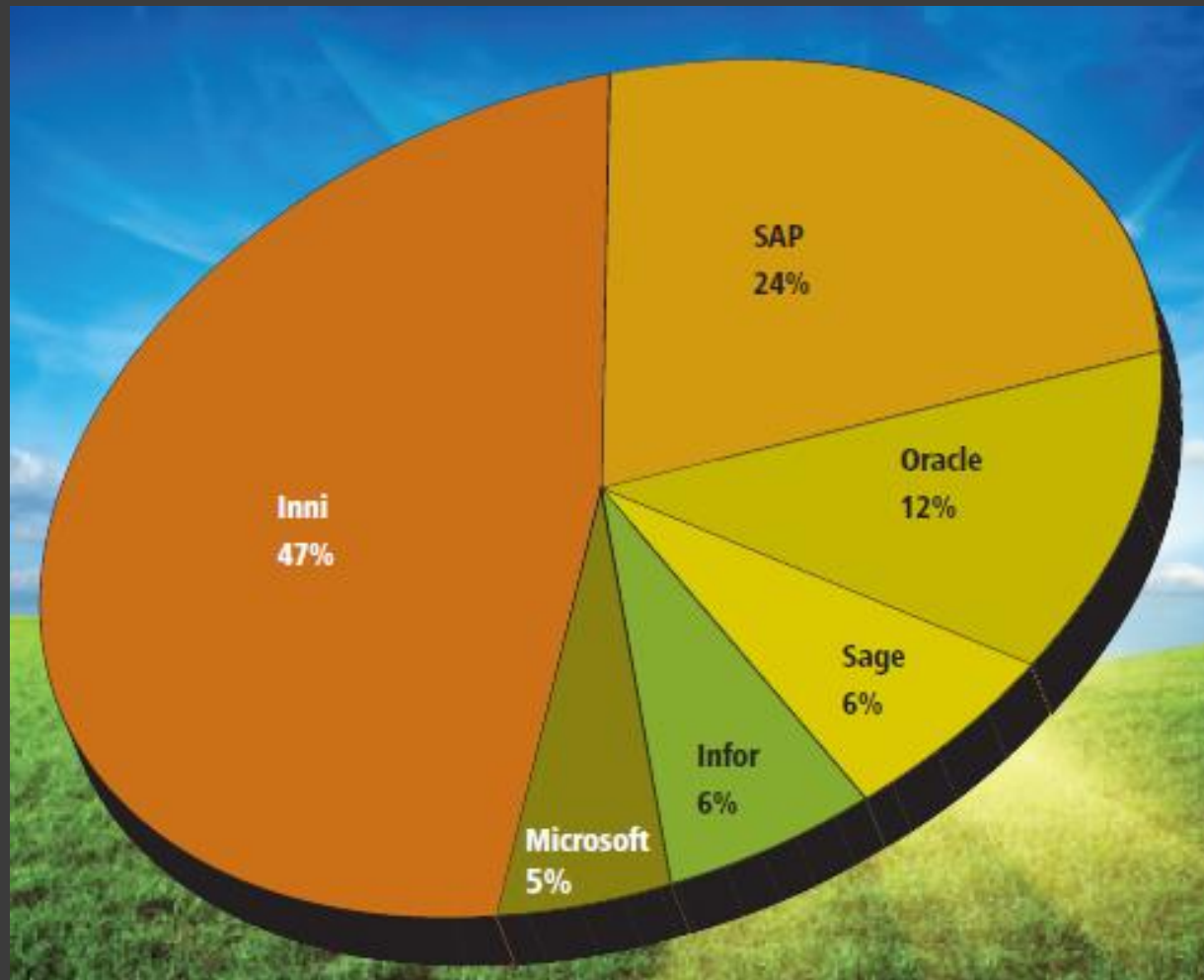

Źródło: IDC Polska, 2014

Obszary wdrożeń ERP

Rynek ERP – dostawcy globalni

Informatyzacja zarządzania

– kilka danych

- Liczba użytkowników sieci wg *Real Time Statistics Project* przekroczyła już 3 mld;
- Dziennie użytkownicy Internetu przesyłają ponad 196 mld e-maili;
- Wydatki na IT w skali globalnej wynoszą ok. 3,8 bln USD (w Polsce zaledwie 4 miliardy USD):
- Choć 80% menadżerów IT stwierdza potrzebę rozwoju nowych technologii w obszarze ich organizacji, to rośnie też świadomość, że sama technologia nie gwarantuje sukcesu.

PODSUMOWANIE

PODSUMOWANIE

Kluczowe koncepcje prowadzące do ZSZ:

- ✓ system / całość / integracja
- ✓ wiedza i rozumienie powiązań
- ✓ przepływy / procesy
- ✓ **standaryzacja i automatyzacja**
- ✓ parametryzacja i kontrola wartości / użyteczności
- ✓ optymalizacja i doskonalenie
- ✓ **innowacja / informatyzacja**

PYTANIA?